

evnen og Forsvarstilbøieligheden udvikles lige saa vel og maasse fuldt saa vel paa vore Høiskoler som paa vore Herreskoler, og hvad angaar den anden Staaelse om Forsvaret og Fyrskibet, da kan jeg ikke skjønne, at det er saadanne inkommensurable Størrelser. Vi skulle jo netop se til at have vore Fyrskibe i Brug eller ikke i Brug efter Omstændighederne under Forsvarets Bemyttelse. Jeg vilde have ønsket, at Regjeringen i sine Bestræbelser for Udviklingen af vort Forsvar havde ladet sig lede af et fastliggende Fyrskib i Stedet for af — jeg havde nær saat — Maatfynslygteværter, thi saa tror jeg, vi havde været noget videre, end vi nu ere. Disse Exempler lader jeg mig altsaa ikke fræmme af, men jeg vil blot sige, at jeg ikke kan begribe, at en Skolelærer paa Landet med en Indtægt af 3, 4 eller 500 Rd., og som trænger til Statens Hjælp, skulde staa væsentlig anderledes fremmed for os, end naar der er Tale om at afhjælpe en midlertidig Trang hos Embedsmænd, der have 2,200 Rd. Jeg skal overlade Folkethinget at begribe dette, inden det afstemmer, og jeg vil da haade af denne og af andre Grunde raade Thinget til at følge den ærede Minister, hvis man ikke finder, at vort Forslag er det mest fornuftige under de nuværende Omstændigheder. Navnlige havde den ærede Minister meget imod, at der gaves Tillæg til Skolelærerne, skjøndt de havde Løn in natura. Jeg er ganske enig med den ærede Minister deri, at, hvis denne Lønning in natura virkelig var tilstrækkelig, var der en meget fornuftig Mening deri. Men jeg gad i Grunden vide, hvor langt den ærede Minister mener at kunne komme med sine Følf med 25 Lønder Byg efter Kapitelstart. Vi satte jo en meget beskedne Grænse af 800 Rd. paa Landet og 1,000 Rd. i Kjøbstæderne. Den ærede Minister derimod gaar op til 4,400 Kr. Vi ere altsaa med vort Forslag langt beskednere end Ministeren, og naar der her fremkommer en Ytring af det ærede Medlem for Præsyt Vints 1ste Valgkreds (Scavenius), at vi efter vort Forslag vilde præmiere de Kommuner, som ikke have givet Noget til deres Lærere, og derimod ikke unde de Lærere Noget, som have faaet Noget af Kommunerne, saa har han jo ikke læst vort Forslag. Vort Forslag gaar jo udtrykkelig ud paa, at de Tillæg, som ere givne fra Kommunernes Side i Genhold til Lov 1ste April 1874, ikke maa komme i Betragtning ved Maximumansættelsen, saa at de netop beholde deres Tillæg ubeskåret og faae et Tillæg af Statskassen. Der er den Forskjel, at Ministeren vil unde dem Tillæget fast, men paa en saadan Maade, at man gjennem dette faae et andet Princip fast, det nemlig, som stemmer med Regjeringens Opfattelse af Skolevesenets Ordning, et Princip, som vi ikke kunne gaa med til. Naar det gjælder Opfattelsen af Skolevesenets Ordning, sige vi, lader os ikke foregribe denne

Sag, idet vi bestemme en midlertidig Hjælp, men give den paa en saadan Maade, at selv den mest ømme Samvittighed, altsaa ogsaa det ærede Medlem fra Bogenf (Berntsen), derved kan føle sig tilfredsstillet. Det Principtridige i at give Hjælpen ud af Statskassen og ikke af Kommunekassen, kunde jeg fra den ærede Ministers Standpunkt have forstaaet — det vil sige, at det fra hans Standpunkt kunde ladet sig høre — dersom den ærede Minister ikke ifjor havde foreslaaet en Understøttelse af Statskassen i Lignende Viemede, og i Mar ligeledes subsidiært delvis har accepteret Mindretallets Forslag, som gaar ud paa en Understøttelse af Statskassen, og endelig selv har indbragt et Lovforslag, der forlanger noget Lignende. Det er altsaa ikke egentlig Statskassen eller Kommunekassen, som Interessen dreier sig om, men det er disse Hæve Skoleraad,; naar de ikke kunne komme med og faae Lov til at bestemme Fordeelingen, saa er det Hele egentlig ikke rigtigt. Dagsaa det er begribeligt. Men det kunde dog træffe sig, at der er mange Lærere, der havde Udstat til at faae Noget, men ikke naaede det paa Grund af disse Raads fornøielige Overvejelser, disse Medlemmer, som Mindretallet og ogsaa den ærede Minister tænker paa. Der er den visse Forbindelse med vort Forslag, at forsaavidt det bliver til Lov, vide Bedkommende, at det Lovet ikke Mæle, end det holder, og at Lærerne faae noget Bestemt. Efter det andet Forslag becor det paa mange forskellige Omstændigheder, om de faae Noget, jeg vil ikke sige paa, hvorledes de staa sig med Skoleraadene, men der er andre forskellige Omstændigheder, som blive afgjørende, om de komme i Betragtning eller ikke ved Tillæggets Bortgivelse. Dette A. og B. vil jeg derfor anbefale, og jeg vil finde det heldigt, at man hverken vilde udskyde dette A. eller B., thi hvis man udskød et af dem, kunde det være muligt, at begge Dele gik i Løbet, og det vilde daa for A's og B's Bedkommende være lige beslaageligt. Jeg anbefaler derfor vort Forslag til velvillig Modtagelse af Thinget og foreløbig til senere velvillig Overvejelser af den høitaaede Regjering. — Angaaende Sammelholmspørgsmaalet kunde den ærede Minister ikke endnu saa ind paa den foreslaaede Nedsettelse af Vestyrelsesudgifterne med 1,000 Kr. Den ærede Minister vilde gaa ind paa, at der i Alt bevilgedes 8,000 Kr., hvoraf der beregnes 5,300 Kr. til Arbejder paa Sammelholm, men Ministeren er endnu ikke sikker paa, om der ikke skulde behøves 2,700 Kr. til Tilsyn og Overtilsyn ved et Arbejde, der koster 5,300 Kr., det er altsaa 1 Kr. i Tilsyn for hver 2 Kr., der skal anvendes. Da nu Klertallet har saa meget praktisk Bæreg, at det kan skjønne, at det det ikke er nødvendigt at give saa Meget, men det derimod siger, at det vil bevilges 7,000 Kr. i det Hele og deraf 1,700 Kr. til Tilsynet og Overtilsynet, hvilket omtrent er 25 pSt., saa